

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmeti br. IT-08-91-PT
IT-95-5/18-PT

Datum: 6. januar 2009.

Original: engleski

PRED POSEBNO IMENOVANIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Iain Bonomy
sudija Kevin Parker

Sekretar: g. John Hocking, vršilac dužnosti

Datum: 6. januara 2009.

TUŽILAC
protiv
MICE STANIŠIĆA
STOJANA ŽUPLJANINA

TUŽILAC
protiv
RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO
**ODLUKA PO ZAHTJEVU STOJANA ŽUPLJANINA ZA
SPAJANJE POSTUPAKA**

Tužilaštvo:

g. Thomas Hannis
g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Odbrana:

g. Slobodan Zečević i g. Slobodan Cvijetić za Miću Stanišića
g. Tomislav Višnjić i g. Igor Pantelić za Stojana Župljanina

Optuženi:

g. Radovan Karadžić

Prijevod

I. KONTEKST

1. Ova odluka Posebno imenovanog vijeća (dalje u tekstu: Vijeće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) odnosi se na "Zahtjev Stojana Župljanina za spajanje sa predmetom protiv Radovana Karadžića", koji je odbrana Stojana Župljanina (dalje u tekstu: Župljaninova odbrana) 3. decembra 2008. podnijela istovremeno Pretresnom vijeću II i Pretresnom vijeću III (dalje u tekstu: Zahtjev). Vršilac dužnosti predsjednika Međunarodnog suda je 5. decembra 2008. izdao nalog kojim se rješavanje po Zahtjevu povjerava ovom Vijeću.¹

2. Župljaninova odbrana u Zahtjevu traži da se na osnovu člana 21 Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) i pravila 48 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) izda nalog o spajanju predmeta *Tužilac protiv Stanišića i Župljanina* sa predmetom *Tužilac protiv Radovana Karadžića* i daljnji nalog Tužilaštvu (dalje u tekstu: tužilac) da objedini i izmijeni optužnice protiv ovih optuženih. Branilac Miće Stanišića (dalje u tekstu: Stanišićeva odbrana) i tužilac su odgovorili 15. decembra 2008. protiveći se Zahtjevu.² Optuženi Radovan Karadžić (dalje u tekstu: Radovan Karadžić, odnosno Karadžić) odgovorio je 15. decembra 2008. tražeći da Zahtjev bude odobren.³ Župljaninova odbrana je 22. decembra 2008. podnijela zahtjev za odobrenje za ulaganje replike i Repliku na odgovore tužioca, Stanišićeve odbrane i Karadžića.⁴ Odobrenje je dato.

¹ *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina*, predmet br. IT-08-91-PT; *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, "Nalog o prosljeđivanju Zahtjeva za spajanje", 5. decembar 2008.

² *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina*, predmet br. IT-08-91-PT; *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, "Odgovor Miće Stanišića kojim se protivi Zahtjevu Stojana Župljanina za spajanje s predmetom protiv Radovana Karadžića", 15. decembar 2008. (dalje u tekstu: Stanišićev odgovor) i *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina*, predmet br. IT-08-91-PT; *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, "Odgovor tužioca na Zahtjev Stojana Župljanina za spajanje s predmetom protiv Radovana Karadžića", 15. decembar 2008. (dalje u tekstu: Odgovor tužioca).

³ *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina*, predmet br. IT-08-91-PT; *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT; "Karadžićev odgovor na zahtjev za spajanje", 15. decembar 2008. (dalje u tekstu: Karadžićev odgovor).

⁴ *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina*, predmet br. IT-08-91-PT; *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, "Replika Stojana Župljanina na odgovore tužioca, Radovana Karadžića i Miće Stanišića na Župljaninov Zahtjev za spajanje", 22. decembar 2008. (dalje u tekstu: Replika);

Prijevod

3. Protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina podignute su zasebne optužnice. Optužnica protiv Miće Stanišića je potvrđena 25. februara 2005. Mićo Stanišić se predao i doveden je u sjedište Međunarodnog suda 11. marta 2005. Prilikom prvog stupanja pred Sud 17. marta 2005. izjasnio se da nije kriv ni po jednoj optužbi. Optužnica protiv Stojana Župljanina je potvrđena 14. marta 1999. Stojan Župljanin je uhapšen 11. juna 2008. i doveden 21. jula 2008. u sjedište Međunarodnog suda. Prilikom svog daljnog stupanja pred Sud izjasnio se da nije kriv ni po jednoj optužbi u Optužnici.

4. Tužilac je 16. jula 2008. podnio zahtjev za spajanje predmeta protiv Miće Stanišića sa predmetom protiv Stojana Župljanina i za odobrenje da izmijeni i objedini optužnice protiv ove dvojice optuženih. Pretresno vijeće je 23. septembra spojilo predmete protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina i djelimično odobrilo zahtjev tužioca za izmjenu i objedinjavanje dviju optužnica.⁵ Tužilac je 29. septembra 2008., u skladu s nalogom Pretresnog vijeća, dostavio objedinjenu optužnicu protiv dvojice optuženih, koja je važeća Optužnica u predmetu *Stanišić i Župljanin* (dalje u tekstu: Optužnica u predmetu *Stanišić i Župljanin*).

5. Protiv Radovana Karadžića je prvobitno podignuta optužnica za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena u Bosni i Hercegovini od maja 1992. do jula 1995., koja je potvrđena 25. jula 1995. Dana 16. novembra 1995. protiv Radovana Karadžića je podignuta druga optužnica kojom se on tereti za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na području Srebrenice u julu 1995. Navedene dvije optužnice su spojene 11. jula 1996.⁶ Spojena optužnica je izmijenjena 18. maja 2000. i njome su objedinjene optužnice za Bosnu i Hercegovinu i za Srebrenicu. Ova objedinjena optužnica, datirana 28. aprila 2000., potvrđena je 31. maja 2000. i ona je i dalje važeća Optužnica u predmetu *Karadžić* (dalje u tekstu: Optužnica u predmetu *Karadžić*). Radovan Karadžić je uhapšen 21. jula 2008. i doveden u sjedište Međunarodnog suda 30. jula 2008. Prilikom svog daljnog stupanja pred Sud 29. augusta 2008. u njegovo ime je konstatovano da se izjasnio da nije kriv. Tužilac je 22.

⁵ *Tužilac protiv Miće Stanišića*, predmet br. IT-04-79-PT; *Tužilac protiv Stojana Župljanina*, predmet br. IT-99-36/2-PT, "Odluka po zahtjevu tužilaštva za spajanje postupaka i za odobrenje da objedini i dopuni optužnice", 23. septembar 2008.

⁶ *Tužilac protiv Radovana Karadžića i Ratka Mladića*, predmet br. IT-95-5-R61 i IT-95-18-R61, "Pregled optužnica na osnovu pravila 61 Pravilnika o postupku i dokazima", 11. juli 1996.

Prijevod

septembra 2008. podnio zahtjev za odobrenje da izmijeni Optužnicu protiv Karadžića.⁷ Do donošenja odluke po ovom zahtjevu, koji trenutno rješava Pretresno vijeće III, obim predmeta *Karadžić* ostaje neizvjestan. Vijeće će predmetni Zahtjev razmotriti na osnovu važeće optužnice.

II. MJERODAVNO PRAVO

6. Na osnovu pravila 48 Pravilnika, Protiv osoba optuženih za ista ili različita krivična djela počinjena tokom iste transakcije može da se podigne jedna optužnica i može im se zajedno suditi. Pravilo 2 definiše pojam transakcije kao "[v]iše djela ili propusta, bez obzira na to odvijaju li se kao jedan događaj ili kao niz događaja, na istom mjestu ili na različitim mjestima, koji su dio opšte zamisli, strategije ili plana". Pravilo 2, kao ni pravilo 48 ne predviđaju nikakav uslov da se događaji koji čine istu transakciju moraju događati istovremeno ili biti počinjeni zajedno.⁸ Nije potrebno da sve činjenice budu identične.⁹ Za "istu transakciju" može se utvrditi da postoji "čak i ako su navodna krivična djela relevantnih optuženih različita ili su izvršena na različitim geografskim područjima ili u različitim razdobljima ... toliko dugo dok postoje drugi činjenični navodi u optužnicama koji u dovoljnoj mjeri potkrepljuju zaključak da tvrdnje o djelima ili propustima čine dio zajedničke osnove, strategije ili plana".¹⁰

7. Ukoliko su uslovi iz pravila 48 zadovoljeni, Pretresno vijeće može primjenom diskrecionog ovlaštenja utvrditi da li će odobriti spajanje postupaka ili dopustiti odvojena suđenja. Ovo diskreciono ovlaštenje primjenjuje se u skladu s odredbama Statuta i Pravilnika. U praksi Međunarodnog suda su navedeni sljedeći faktori koje pretresno vijeće može uzeti u obzir po svom nahođenju: (i) zaštita prava optuženog na osnovu člana 21 Statuta; (ii) izbjegavanje

⁷ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, "Zahtjev za izmjenu Prve izmijenjene optužnice", 22. septembar 2008.

⁸ *Tužilac protiv Pandurevića i Trbića*, predmet br. IT-05-86-AR73.1, "Odluka po interlokutornoj žalbi Vinka Pandurevića na odluku Pretresnog vijeća u vezi sa spajanjem postupaka", 24. januar 2006. (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Pandurević i Trbić*), par. 7; *Tužilac protiv Ante Gotovine; Tužilac protiv Ivana Čermaka i Mladena Markača*, predmeti br. IT-01-45-AR73.1; IT-03-73.1; IT-03-73-AR73.2, "Odluka po interlokutornim žalbama na Odluku Raspravnog vijeća o izmjeni optužnice i spajanju postupaka, 25. oktobar 2006. (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u vezi sa spajanjem postupaka u predmetu *Gotovina*), par. 16.

⁹ *Vidi Tužilac protiv Brđanina i Talića*, predmet br. IT-99-36-PT, "Odluka po zahtjevima Momira Talića za odvojenim suđenjem i za dozvolu za podnošenje replika", 9. mart 2000. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Brđanin i Talić*), par. 20-21; *Tužilac protiv Mejakića i drugih; Tužilac protiv Fušara i drugih*, predmeti br. IT-95-4-PT; IT-95-8/1-PT, "Odluka po zahtjevu optužbe za spajanje postupaka", 17. septembar 2002., par. 26; *Tužilac protiv Šešelja i Margetića, Križića, Jovića*, predmet br. IT-95-14-R77.3; IT-94-14-R77.4; IT-95-14 i 14/2-R77, "Odluka po zahtjevu za spajanje postupaka", 31. maj 2006., par. 26.

¹⁰ Odluka po žalbi u predmetu *Pandurević i Trbić*, par. 17.

Prijevod

eventualnog sukoba interesa koji bi mogao nanijeti ozbiljnu štetu optuženom; (iii) zaštita interesa pravde.¹¹ Faktori koje pretresno vijeće može imati u vidu prilikom procjenjivanja interesa pravde uključuju (i) izbjegavanje dupliciranja dokaza;¹² (ii) unapređenje ekonomičnosti sudskog postupka;¹³ (iii) olakšavanje položaja svjedoka i uvećanje vjerovatnoće da će oni biti dostupni za davanje iskaza;¹⁴ i (iv) obezbjeđenje dosljednosti presuda.¹⁵

III. DISKUSIJA

A. Pravo Stojana Župljanina na podnošenje zahtjeva za spajanje postupaka

8. Tužilac i Stanišićeva odbrana iznose preliminarni prigovor nepostojanja prava na podnošenje zahtjeva, tvrdeći da Pravnik ne predviđa mogućnost da neki optuženi traži spajanje postupaka.¹⁶ Župljaninova odbrana tvrdi da odluka u vezi sa spajanjem postupaka može uticati na pravo optuženog na pravično suđenje i da bi, stoga, Vijeće trebalo razmotriti meritum Zahtjeva.¹⁷ Vijeće napominje da pravilo 48 Pravilnika, kada je riječ o spajanju optužnica, ne naznačava koja strana može tražiti spajanje. Iako se pravilo 48 nalazi među pravilima koja predviđaju razna proceduralna prava tužioca, ni formulacija ovog pravila ni njegov sadržaj ne propisuju da samo tužilac može tražiti spajanje optuženih u jednoj optužnici.¹⁸ Vijeće je mišljenja da, suprotno tvrdnjama tužioca i Stanišićeve odbrane, optuženi ima pravo da traži spajanje postupaka. U skladu s tim, Vijeće će razmotriti meritum Zahtjeva.

¹¹ Odluka po žalbi na odluku o spajanju u predmetu *Gotovina*, par. 17.

¹² Odluka po žalbi na odluku o spajanju u predmetu *Gotovina*, par. 17.

¹³ Odluka po žalbi na odluku o spajanju u predmetu *Gotovina*, par. 17.

¹⁴ Odluka po žalbi na odluku o spajanju u predmetu *Gotovina*, par. 48.

¹⁵ Odluka po žalbi na odluku o spajanju u predmetu *Gotovina*, par. 17; Odluka u predmetu *Brđanin i Talić*, par. 31.

¹⁶ Odgovor tužioca, par. 2; Stanišićev odgovor, par. 7.

¹⁷ Replika, par. 7-8.

¹⁸ Vijeće takođe napominje da je jedno drugo pretresno vijeće razmotrilo slične zahtjeve jednog optuženog. *Vidi Tužilac protiv Dragoljuba Kunarca i Radomira Kovača*, predmet br. IT-96-23-PT, "Odluka o zajedničkom suđenju", 19. februar 2000., i "Odluka o zajedničkom suđenju", 19. februar 2000. *Vidi* takođe odluke Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu u vezi sa zahtjevima za razdvajanje postupaka: *Prosecutor v. Aloys Ntabakuze i Gratién Kabiligi /Tužilac protiv Aloya Ntabakuze i Gratiéna Kabiligijal*, predmet br. ICTR-97-34-I, "Decision on Defence Motion Requesting an Order for Separate Trials" /Odluka po zahtjevu odbrane za izdavanje naloga za odvojena suđenja"/, 30. septembar 1998.; *Prosecutor v. Augustin Bizimana et al. /Tužilac protiv Augustina Bizimane i drugih*, predmet br. ICTR-98-44-T, "Decision on the Defence Motion in Opposition to Joinder and Motion for Severance and Separate Trial Filed by the Accused Juvenal Kajelijeli" /Odluka po zahtjevu odbrane kojim se protivi spajanju postupaka i Zahtjevu za razdvajanje i zasebno suđenje koji je podnio optuženi Juvenal Kajelijeli/, 6. juli 2000.

Prijevod

B. Da li su radnje i propusti za koje se terete optuženi u Optužnici u predmetu Stanišić i Župljanin i u Optužnici u predmetu Karadžić dio iste transakcije

9. Župljaninova odbrana tvrdi da su uslovi iz pravila 48 u ovom predmetu ispunjeni. Konkretno, ona tvrdi da se u Optužnici u predmetu *Stanišić i Župljanin* i u Optužnici u predmetu *Karadžić* navodi da su sva trojica optuženih imali isti zajednički cilj, da su neki učesnici udruženih zločinačkih poduhvata (dalje u tekstu: UZP) koji se navode u dvije optužnice, uključujući trojicu optuženih, isti, da su vremenski okviri udruženih zločinačkih poduhvata koji se navode u dvije optužnice isti, da se trojica optuženih terete za iste zločine koji su počinjeni prilikom provođenja navodnih udruženih zločinačkih poduhvata u šest opština (kada je riječ o Stojanu Župljaninu) i 13 opština (kada je riječ o Mići Stanišiću) koje se preklapaju, i po članu 7(1) i po članu 7(3) Statuta, i, nadalje, da se svaki od trojice optuženih tereti za iste zločine protiv čovječnosti po članu 5 Statuta.¹⁹

10. Međutim, Stanišićeva odbrana tvrdi da su dvije optužnice veoma različite po svojoj prirodi, optužbama i vremenskom okviru. Konkretno, ona tvrdi da Optužnica u predmetu *Karadžić*, za razliku od Optužnice u predmetu *Stanišić i Župljanin*, obuhvata optužbe za genocid, "terorisanje i nezakonite radnje" (*sic*) i uzimanje talaca, i da ona dalje uključuje šire optužbe za progon, istrebljenje i ubistvo, koje bi iziskivale obiman dokazni postupak irelevantan za optužbe protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina. Dalje se tvrdi da je preklapanje između dviju Optužnica u vezi s navodnim zajedničkim ciljem navodnih udruženih zločinačkih poduhvata ograničeno, budući da se za Miću Stanišića i Stojana Župljanina navodi da su bili učesnici UZP-a od 1. aprila 1992. do 31. decembra 1992., dok se Radovan Karadžić tereti za svoje navodno učestvovanje u četiri različita UZP-a, od 1. jula 1991. do 30. novembra 1995. i, budući da nema nikakvih navoda o tome da su Radovan Karadžić s jedne, i Mićo Stanišić i Stojan Župljanin s druge strane, djelovali zajedno u kontekstu navodnog UZP-a. Dalje se tvrdi da vremensko preklapanje od približno osam mjeseci i geografsko preklapanje nekih 13 opština

¹⁹ Zahtjev, par. 9-12.

Prijevod

ne predstavljaju "preklapanje u drugim bitnim aspektima" u smislu pravila 48 kada se uzme u obzir Optužnica u predmetu *Karadžić* u cjelini.²⁰

11. Tužilac se slaže sa Župljaninovou odbranom da su zločini za koje se terete optuženi u Optužnicama u predmetu *Stanišić i Župljanin* i neki od zločina za koje se tereti optuženi u predmetu *Karadžić* počinjeni tokom iste transakcije i da su preduslovi iz pravila 48 ispunjeni.²¹

12. Karadžić ne iznosi nikakve argumente u vezi s ovim pitanjem.²²

13. U objema optužnicama navode se djela i propusti počinjeni od 1. aprila 1992. do 31. decembra 1992. u 19 opština koje su zajedničke za Radovana Karadžića i Miću Stanišića²³ i u sedam opština koje su zajedničke za Radovana Karadžića i Stojana Župljanina,²⁴ u prilog optužbama protiv optuženih. Ove radnje i propusti uključuju lišavanja života bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata tokom i prije napada na predmetne opštine i unutar tih opština, lišavanja života vezana za pritvorske objekte, radnje nanošenja teških tjelesnih i duševnih povreda počinjene u pritvorskim objektima, nehumane uslove pritvora, prisilno premještanje ili deportaciju, bezobzirno razaranje sela nastanjenih bosanskih Muslimanima i bosanskim Hrvatima i uskraćivanje fundamentalnih prava na diskriminatornoj osnovi.

14. Sva trojica optuženih se terete u skladu sa članom 7(1) i članom 7(3) Statuta. UZP se navodi u obje optužnice. U Optužnici u predmetu *Karadžić* navodi se da je Radovan Karadžić od 1. jula 1991. i 31. decembra 1992. djelovao u sprezi sa ostalima, uključujući Momčila Krajišnika i Biljanu Plavšić, kao učesnik u zločinima za koje se tereti, "kako bi se obezbijedila kontrola nad onim područjima Bosne i Hercegovine koja su proglašena dijelom srpske republike".²⁵ U njoj se dalje navodi da je Radovan Karadžić od 1. januara 1993. do 19. jula 1996., "djelujući individualno ili u saradnji sa drugima, rukovodio i kontrolisao snage bosanskih Srba i sve organe SDS-a i organe vlasti koji su učestvovali u krivičnim djelima za koja se tereti u

²⁰ Stanišićev odgovor, par. 10-15. Vijeće napominje da su ova tri podneska, po svemu sudeći, zasnovana na predloženoj izmijenjenoj optužnici koju je tužilac podnio 22. septembra 2008. i koja nije važeća optužnica u predmetu *Karadžić*.

²¹ Odgovor tužioca, par. 3.

²² Karadžićev odgovor.

²³ Optužnica u predmetu *Stanišić i Župljanin*, par. 11; Optužnica u predmetu *Stanišić i Župljanin*, Prilog C, tačka 19; Optužnica u predmetu *Karadžić*, par. 9, 17, 34.

²⁴ Optužnica u predmetu *Stanišić i Župljanin*, par. 12; Optužnica u predmetu *Karadžić*, par. 9, 17, 34.

²⁵ Optužnica u predmetu *Karadžić*, par. 9, 60, 61.

Prijevod

ovoj optužnici".²⁶ Za UZP koji se navodi u Optužnici u predmetu *Stanišić i Župljanin* tvrdi se da je postojao u periodu od 24. oktobra 1991. do potpisivanja Daytonskog sporazuma 1995. godine, da je za cilj imao trajno uklanjanje bosanskih Muslimana, bosanskih Hrvata i drugih nesrba sa teritorije planirane srpske države sredstvima koja su podrazumijevala činjenje zločina za koje se oni terete, i da su među njegovim učesnicima bili Momčilo Krajišnik, Radovan Karadžić i Biljana Plavšić.²⁷ Mićo Stanišić i Stojan Župljanin se terete za navodno učestvovanje u ovom UZP-u u periodu od 1. aprila 1992. do 31. decembra 1992.²⁸

15. Međutim, Optužnica u predmetu *Karadžić*, obuhvata više navoda i optužbi koji se ne navode u vezi s Mićom Stanišićem i Stojanom Župljaninom. Oni uključuju pogubljenje hiljada muškaraca, bosanskih Muslimana, u periodu od 11. do 18. jula 1995. u srebreničkoj enklavi u Bosni i Hercegovini i njenoj okolini,²⁹ prisilno premještanje i deportaciju desetina hiljada bosanskih Muslimana, bosanskih Hrvata i drugih nesrba iz većeg broja opština i iz srebreničke enklave koje je navodno izvršeno u periodu od 1. jula 1991. do 30. novembra 1995.,³⁰ dugotrajnu kampanju granatiranja i snajperskog djelovanja po civilnim područjima Sarajeva i civilnom stanovništvu u periodu od 1. jula 1991. do 30. novembra 1995.,³¹ i uzimanje vojnih posmatrača UN-a i pripadnika mirovnih snaga UN-a za taoce, poslije vazdušnih napada NATO-a 25 i 26. maja 1995.³² Optužnica u predmetu *Karadžić* dalje uključuje više tačaka kojima se ne terete Mićo Stanišić i Stojan Župljanin, naime genocid (tačka 1), saučesništvo u genocidu (tačka 2), hotimično lišavanje života (tačka 6), protivpravno terorisanje civila (tačka 10) i uzimanje talaca (tačka 11).

16. U dvije optužnice navodi se drugačiji vremenski okvir navodne krivične odgovornosti optuženih. Radovan Karadžić se tereti za svoje radnje i propuste u periodu od 1. jula 1991. do

²⁶ Optužnica u predmetu *Karadžić*, par. 62.

²⁷ Optužnica u predmetu *Stanišić i Župljanin*, par. 7, 8.

²⁸ Optužnica u predmetu *Stanišić i Župljanin*, par. 10.

²⁹ Optužnica u predmetu *Karadžić*, par. 25-28.

³⁰ Optužnica u predmetu *Karadžić*, par. 37-43. Iako se u Optužnici u predmetu *Stanišić i Župljanin* optuženi terete za djela prisilnog premještanja i deportacije, ona su ograničena na period od 1. aprila do 31. decembra 1992. i na opštine navedene u par. 11 i 12 Optužnice u predmetu *Stanišić i Župljanin*.

³¹ Optužnica u predmetu *Karadžić*, par. 44-52.

³² Optužnica u predmetu *Karadžić*, par. 53-59.

Prijevod

19. jula 1995.,³³ dok se Mićo Stanišić i Stojan Župljanin terete za svoje radnje i propuste u periodu od 1. aprila 1992. do 31. decembra 1992.³⁴

17. Iako između dviju optužnica postoje značajne razlike koje proističu iz činjenice da Optužnica u predmetu *Karadžić* tereti optuženog za kažnjivo ponašanje koje se ne navodi u Optužnici u predmetu *Stanišić i Župljanin*, Vijeće je uvjereno da su radnje i propusti za koje se terete optuženi u predmetu *Stanišić i Župljanin* i neke radnje i propusti za koje se tereti optuženi u Optužnici u predmetu *Karadžić* dio iste transakcije u smislu shvatanja tog pojma u praksi Međunarodnog suda. Donoseći ovaj zaključak Vijeće prihvata da, iako to nije jasno formulisano, u Optužnici u predmetu *Karadžić* po svemu sudeći se navodi u suštini isti zajednički plan kao i u Optužnici u predmetu *Stanišić i Župljanin* i da je više radnji i propusta koji se navode u Optužnici u predmetu *Stanišić i Župljanin* isto ili iste prirode kao i oni koji se navode u Optužnici u predmetu *Karadžić*. Međutim, znatno širi obim Optužnice u predmetu *Karadžić* predstavlja faktor koji Vijeće mora uzeti u obzir primjenjujući svoje diskreciono ovlaštenje da utvrdi da li bi spajanje postupaka bilo u interesu pravde i pravičnosti prema optuženima.

C. Da li je spajanje postupaka u interesu pravde?

18. Župljaninova odbrana tvrdi da bi spajanje postupaka bilo u interesu pravde pošto će vjerovatno spriječiti značajno dupliciranje dokaza tužioca i odbrane i zato što bi to olakšalo položaj svjedoka budući da su neki svjedoci za koje je predloženo da budu pozvani u predmetu *Stanišić i Župljanin* starije osobe, koje su slabog zdravlja ili još pate od posljedica trauma. Dalje se tvrdi da bi spajanje postupaka unaprijedilo ekonomičnost sudskog postupka budući da bi zajedničko suđenje vjerovatno bilo kraće nego dva odvojena suđenja i da bi se time obezbijedila dosljednost presuda posebno u svjetlu hijerarhijskog odnosa između optuženih, koji se navodi u dvjema optužnicama.³⁵ Alternativno, ukoliko Vijeće zaključi da su razlike između dva pitanja o kojima je riječ u toj mjeri značajne da zajedničko suđenje ne bi bilo u interesu pravde, Župljaninova odbrana traži da se optužbe koje se odnose samo na Karadžića izdvoje iz

³³ Optužnica u predmetu *Karadžić*, par. 9, 17, 31, 32, 34, 35, 36, 42, 43, 45, 51, 52, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 65 i 66.

³⁴ Optužnica u predmetu *Stanišić i Župljanin*, par. 10, 11, 12, 24, 25, 28, 29, 31, 32, 36 i 38.

³⁵ Zahtjev, par. 13-22.

Prijevod

optužnice protiv Karadžića i da se zajedničko suđenje održi u vezi sa preostalim optužbama, koje su zajedničke za svu trojicu optuženih.³⁶

19. Karadžić tvrdi da bi zajedničko suđenje olakšalo pristupanje zajedničkih svjedoka odbrane koji bi u protivnom mogli biti pozivani dva puta ukoliko se budu vodila odvojena suđenja.³⁷

20. Stanišićeva odbrana tvrdi da spajanje postupaka ne bi bilo u interesu pravde budući da bi navodno dupliciranje dokaza bilo veoma ograničenog obima za razliku od značajnog korpusa dokaza koji su relevantni samo za predmet protiv Radovana Karadžića i koji bi bili irelevantni za Miću Stanišića, i budući da bi spajanje postupaka dovelo do značajnog porasta dužine i složenosti suđenja. Dalje se tvrdi da bi zajedničko suđenje iziskivalo značajne dodatne pripreme i resurse i primoralo Miću Stanišića i Stojana Župljanina i njihove timove odbrane da provedu značajno vrijeme u sudnici kako bi prisustvovali izvođenju dokaza nevezanih za optužbe protiv njih. Nadalje, Stanišićeva odbrana tvrdi da se dosljednost presuda ne može postići u predmetima koji se u toj mjeri međusobno razlikuju.³⁸

21. Tužilac tvrdi da spajanje postupaka ne bi bilo u interesu pravde. On tvrdi da je Župljaninova odbrana precijenila količinu dokaza koji će vjerovatno biti ponuđeni u ova dva predmeta i da imajući u vidu različite fokuse dviju optužnica (Optužnica u predmetu *Stanišić* i *Župljanin* koja se usredsređuje na radnje povezane s osobljem MUP-a RS (srpskog Ministarstva unutrašnjih poslova u Bosni i Hercegovini) dok Optužnica u predmetu *Karadžić* obuhvata sve političke, civilne i vojne organe), svjedoci koji će biti pozvani da svjedoče u vezi sa Stanišićevim ili Župljaninovim znanjem ili umiješanošću u zločine možda neće biti pozvani da svjedoče u stvarima vezanim za Karadžića.³⁹ Tužilac dalje tvrdi da spajanje postupaka ne bi značajno unaprijedilo ekonomičnost sudskog postupka pošto je Optužnica u predmetu *Karadžić* mnogo složenija i šira od Optužnice u predmetu *Stanišić* i *Župljanin* i da bi, ako predmeti budu spojeni, Mićo Stanišić i Stojan Župljanin bili suočeni sa značajnim brojem svjedoka koji nisu relevantni za njihov predmet. Tužilac dalje tvrdi da bi spajanje postupaka reduciralo

³⁶ Replika, par. 16.

³⁷ Karadžićev odgovor, par. 3.

³⁸ Stanišićev odgovor, par. 16, 17, 18, 19, 20.

³⁹ Odgovor tužioca, par. 6-8.

Prijevod

ekonomičnost sudskog postupka sužavajući mogućnost Pretresnog vijeća da koristi činjenice o kojima je presuđeno, budući da činjenice o kojima je presuđeno koje jesu ili bi mogle biti formalno primljene na znanje u jednom predmetu ne moraju biti prihvaćene u drugom predmetu.⁴⁰

22. Tvrdnja koju iznosi Župljaninova odbrana zasnovana je na pretpostavci da postoji značajno preklapanje između Optužnice u predmetu *Stanišić i Župljanin* i Optužnice u predmetu *Karadžić*. Kao što je očigledno iz diskusije u prethodnim paragrafima, iako radnje i propusti za koje se terete optuženi u Optužnici u predmetu *Stanišić i Župljanin* u dovoljnoj mjeri čine dio iste transakcije kao radnje i propusti za koje se tereti optuženi u Optužnici u predmetu *Karadžić*, ova druga Optužnica je mnogo šira i optuženog tereti značajnim kažnjivim ponašanjem koje se ne navodi protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina. Ovo kažnjivo ponašanje uključuje lišavanje života više hiljada muškaraca, bosanskih Muslimana u Srebrenici u julu 1995. i dugotrajnu kampanju granatiranja i snajperskog djelovanja po civilnim područjima u Sarajevu i po njegovom civilnom stanovništvu. Navodi se da se ovo ponašanje očitovalo godinama poslije radnji i propusta koji su navedeni u Optužnici u predmetu *Župljanin i Stanišić* i koji, po svemu sudeći, nemaju nikakvu stvarnu relevantnost za tu Optužnicu. Jasno je da je predmet protiv Stanišića i Župljanina samo mali dio predmeta protiv Karadžića. U tim okolnostima bi bilo prirodno, i to tvrdi tužilac, da značajni dokazi koji su relevantni za optužbe protiv Karadžića ne bi bili nimalo relevantni za Optužnicu u predmetu *Stanišić i Župljanin*. U tim okolnostima bi bilo razumno prihvatiti tvrdnju da bi zajedničko suđenje dovelo Stanišićevu i Župljaninovu odbranu u nepovoljan položaj iziskujući od njih da učestvuju u mnogo dužem suđenju i bave se brojnim pitanjima koja imaju malu ili nikakvu relevantnost za njihove predmete. Iako Vijeće prihvata da neki dokazi mogu biti izvedeni u oba suđenja, pogodnost sprečavanja dupliciranja ovih dokaza bila bi značajno umanjena teretom vezanim za učešće u dužem i složenijem suđenju skopčanom s optužbama koje nisu relevantne za predmet protiv dvojice optuženih.

23. Iz istog razloga Vijeće ne može prihvatiti argument Župljaninove odbrane da bi se spajanjem postupaka obezbijedila dosljednost u presudama. Uzimajući u obzir da navodi Optužnice u predmetu *Stanišić i Župljanin* predstavljaju samo ograničeni dio navoda Optužnice u predmetu *Karadžić*, pogodnost nastojanja da se obezbijedi ova ograničena dosljednost u

⁴⁰ Odgovor tužioca, par. 9-14.

Prijevod

presudama bila bi umanjena potrebom da se zaštite prava optuženih i na drugi način zaštite interesi pravde.

24. Župljaninova odbrana dalje tvrdi da bi spajanje postupaka unaprijedilo ekonomičnost sudskog postupka budući da bi zajedničko suđenje bilo kraće od dva odvojena suđenja. Vijeće napominje da je Optužnica u predmetu *Karadžić* znatno šira i složenija od Optužnice u predmetu *Stanišić i Župljanin* i da će, stoga, suđenje u ovom prvom predmetu vjerovatno trajati mnogo duže nego u ovom drugom. Nadalje, s obzirom na očiglednu različitost faza pretpretresnih priprema u ovom predmetu, spajanje postupaka bi neizbježno odgodilo datum do kog bi trojica optuženih mogli biti spremni za suđenje, znatno iza očekivanog datuma spremnosti za suđenje predmeta protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina ako se njima bude sudilo zajedno ali odvojeno od Radovana Karadžića. Može se očekivati da bi spajanje ovih dvaju suđenja znatno odgodilo donošenje odluke o krivici ili nevinosti Miće Stanišića i Stojana Župljanina.

25. Vijeće prihvata argument koji iznose Župljaninova odbrana, a djelimično i Karadžić, prema kom bi jedno zajedničko suđenje svoj trojici optuženih olakšalo položaj nekih svjedoka, koji bi mogli biti pozvani u oba predmeta. Međutim, ovo nije slučaj s većinom svjedoka. Ova pogodnost ne umanjuje značajne smetnje optuženima i interesima pravde ukoliko bi spajanje postupaka bilo odobreno.

26. Kako je ranije navedeno, Župljaninova odbrana iznosi alternativni zahtjev za spajanje postupaka u vezi s reduciranim predmetom protiv Karadžića, koji bi, kako tvrdi, obuhvatio samo one optužbe protiv Karadžića koje su zajedničke za svu trojicu optuženih.⁴¹ Ostavljajući po strani proceduralna pitanja, Vijeće napominje da bi takvo parcijalno spajanje iziskivalo, u odgovarajuće vrijeme, odvojeno suđenje u vezi s preostalim optužbama protiv Radovana Karadžića. Svaka eventualna prednost koja se očekuje od zajedničkog suđenja trojici optuženih bila bi skopčana sa značajnom cijenom narušavanja kompletnosti i urednosti postupka protiv Radovana Karadžića. Takođe bi se moglo očekivati da dva odvojena suđenja Radovanu Karadžiću traju duže od jedinstvenog suđenja po sadašnjoj Optužnici protiv njega, i moralo bi se očekivati da neki svjedoci budu pozvani da daju iskaz na dva odvojena suđenja. Iz ovih

⁴¹ Replika, par. 16.

Prijevod

razloga, Vijeće nije uvjereni da bi se trebalo opredijeliti za veoma neuobičajen postupak nalaganja zajedničkog suđenja Radovanu Karadžiću sa Mićom Stanišićem i Stojanom Župljaninom po nekim od optužbi kojima se trenutno tereti Radovan Karadžić u sadašnjoj Optužnici u predmetu *Karadžić*.

D. Da li bi spajanje Optužnice u predmetu *Stanišić i Župljanin* i Optužnice u predmetu *Karadžić* bilo nepravično prema optuženom?

27. Župljaninova odbrana tvrdi da bi spajanje ove dvije optužnice dalje doprinijelo Župljaninovom pravu na pravično suđenje. Konkretno, ona tvrdi da bi, ukoliko bi se Stojanu Župljaninu sudilo odvojeno od Radovana Karadžića, to u velikoj mjeri opteretilo Župljaninovu odbranu pošto bi u tom slučaju morala odvojiti znatnu količinu svoji resursa za praćenje suđenja Radovanu Karadžiću i zato što bi Župljaninovo odbrani bilo teže da obezbijedi saradnju svjedoka. Ona dalje tvrdi da bi bilo nepravično prema Stojanu Župljaninu da mu se kao optuženom za učestvovanje u UZP-u na najvišem nivou sudi odvojeno od Radovana Karadžića i da bi odvojeno suđenje pružilo Pretresnom vijeću mogućnost boljeg shvatanja relevantnih historijskih događaja.⁴²

28. Karadžić tvrdi da bi zajedničko suđenje doprinijelo njegovoj mogućnosti da vodi svoju odbranu budući da bi to omogućilo podjelu rada koja ne bi bila moguća ako bi mu se sudilo samom.⁴³

29. Stanišićeva odbrana tvrdi da bi spajanje postupaka prouzrokovalo još jedno dugotrajno odgađanje početka suđenja Mići Stanišiću koje bi narušilo njegovo pravo na suđenje bez nepotrebnog odgađanja koje je zajamčeno članom 21 Statuta. Dalje se tvrdi da činjenica da Radovana Karadžića ne zastupa branilac dovelo do znatnog produženja suđenja i tako dodatno ugrozilo Stanišićevo pravo na suđenje bez nepotrebnog odgađanja. Stanišićeva odbrana takođe tvrdi da bi zajedničko suđenje bilo nepravično prema Mići Stanišiću budući da će on morati da snosi posljedice potencijalnih percepcija optužbi i navoda koji nisu povezani s njim.⁴⁴

⁴² Zahtjev, par. 16.

⁴³ Karadžićev odgovor, par. 2.

⁴⁴ Stanišićev odgovor, par. 18, 20, 21, 22, 23.

Prijevod

30. Tužilac tvrdi da bi spajanje postupaka moglo ugroziti prava optuženih budući da su pripreme za suđenje u predmetu *Stanišić i Župljanin* odmakle znatno dalje od onih u predmetu *Karadžić*. On dalje tvrdi da bi se, u svjetlu većeg broja optužbi i šireg raspona kažnjivog ponašanja za koje se tereti optuženi u Optužnici u predmetu *Karadžić*, moglo očekivati da će zajedničko suđenje trajati znatno duže od odvojenog suđenja u predmetu *Stanišić i Župljanin* i da će znatno uvećati složenost oba predmeta.⁴⁵

31. Tvrdnja Župljaninove odbrane u vezi s teretom s kojim će se suočiti ukoliko Radovanu Karadžiću bude suđeno odvojeno od Stojana Župljanina zasniva se na shvatanju da će dva suđenja pokrivati suštinski iste činjenične navode. Kako je iz gornje diskusije evidentno,⁴⁶ iako su neki navodi u Optužnici u predmetu *Župljanin* obuhvaćeni optužnicom u predmetu *Karadžić*, Optužnica u predmetu *Karadžić* je mnogo šira. Značajan dio Optužnice u predmetu *Karadžić* je posvećen kažnjivom ponašanju koje je nevezano za optužbe protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina. U ovim okolnostima ne bi bilo potrebno da Župljaninova odbrana pažljivo prati cjelokupno suđenje u predmetu *Karadžić* i dokazni postupak s njim u vezi.

32. Prilikom procjenjivanja pravičnosti predloženog spajanja postupaka prema optuženim, Vijeće uzima u obzir činjenicu da Mićo Stanišić čeka na suđenje od marta 2003. Postupak u predmetu *Stanišić i Župljanin* je u veoma odmakloj fazi pretpretresnih priprema i vjerovatno je da će ovo suđenje početi u predstojećim mjesecima. Nasuprot tome, postupak protiv Karadžića je u znatno manje odmakloj fazi priprema za suđenje. Pretresno vijeće još rješava po Zahtjevu za izmjenu Optužnice a on ne može biti riješen dok sav popratni materijal ne bude preveden. Stoga je za očekivati da bi spajanje postupaka dovelo do značajnog odgađanja početka suđenja Mići Stanišiću i Stojanu Župljaninu. Uzimajući u obzir ovu činjenicu i imajući u vidu složenost i razmjere Optužnice u predmetu *Karadžić*, koja će vjerovatno iziskivati dugotrajnije i složenije suđenje, Vijeće se uvjerilo da bi spajanje postupaka negativno uticalo na pravo Miće Stanišića i Stojana Župljanina da im se sudi bez nepotrebnog odgađanja.

33. Kada je riječ o Karadžićevoj tvrdnji da bi zajedničko suđenje olakšalo njegovu odbranu omogućavajući mu podjelu rada koja ne bi bila moguća ako bi mu se sudilo samom, Vijeće nije

⁴⁵ Odgovor tužioca, par. 15, 16, 17, 18.

⁴⁶ *Vidi supra*, par. 13-16.

Prijevod

uvjereno da bi ovo predstavljalo značajnu prednost i, u svakom slučaju, napominje da spajanje postupaka nema nikakvog uticaja na mogućnost nekog optuženog da pripremi svoju odbranu i ponovo naglašava da su na zajedničkim suđenjima svakom optuženom zajamčena ista prava kao kada im se sudi odvojeno.

Iz gorenavedenih razloga i na osnovu pravila 48, 54, 82 i 126*bis* Pravilnika i člana 21 Statuta, Vijeće:

- **DAJE** Župljaninovoj odbrani odobrenje da replicira na Odgovore i prima na znanje sadržaj Replike.

- **ODBIJA** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

Dana 6. januara 2009.
U Haagu,
Nizozemska

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

[pečat Međunarodnog suda]